GLOSAR

Abandonul copilului – acțiune prin care un copil este părăsit, lăsat fără îngrijire de către părinții săi sau de persoanele care au obligații legale de întreținere față de copil.

Administrație publică locală – totalitate a autorităților publice locale, constituite, în condițiile legii, pentru satisfacerea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale.

Alegație – invocarea unei păreri pentru a justifica ceva sau a confirma o afirmație (în asistența socială, poate însemna o afirmație făcută cu puține sau fără dovezi, în privința situației unui copil sau a unei familii - care trebuie să fie studiată în scopul de a determina validitatea acestei afirmații, înainte de a întreprinde careva acțiuni).

Asistent parental profesionist – persoană aprobată în baza condițiilor stipulate în prezentul Regulament, care oferă la domiciliul său îngrijire, crestere şi educare temporară copilului, în vederea asigurării reintegrării lui în familia biologică, extinsă, instituirii tutelei/curatelei, adopției, sau a altor forme de îngrijire de tip familial.

Asistent social – persoană cu studii speciale în domeniu, care prestează servicii specializate persoanelor şi familiilor, aflate temporar în dificultate şi care, din motive de natură economică, socială, fizică sau psihologică, nu sunt în stare să-şi realizeze, prin mijloace şi eforturi proprii, un nivel decent de viață.

Asistență parentală profesionistă – o formă de protecție a copilului aflat în dificultate ce constă în plasarea temporară a copilului cu un asistent parental profesionist.

Autoritate tutelară - autoritatea centrală pentru protecția copilului, organul executiv al autorității administrației publice locale din unitățile administrativ-teritorială de nivelul II, autoritățile deliberative din unitățile administrativ-teritorială de nivelul I. **Autoritatea tutelară identifică copiii** rămaşi fără ocrotire părintească, țin evidența acestora şi, în fiecare caz aparte, în dependență de circumstanțele concrete în urma cărora copiii au rămas fără ocrotire părintească, alege forma de plasament al copiilor în scopul protecției lor, asigurând controlul sistematic asupra condițiilor de întreținere, educație şi instruire a acestora.

Beneficiar – persoană, colectivitate sau instituție destinatar al unor bunuri materiale sau servicii.

Asalt de idei – tehnică de rezolvare a problemelor, utilizată în cadrul instruirilor pentru generarea de noi idei din partea participanților şi identificarea posibilelor soluții.

Cadru comun de evaluare – formă standardizată pentru evaluarea necesităților copilului şi familiei.

Solicitant – persoană care participă la un concurs pentru a obține un post, competitor.

Casă de copii tip familie – instituție particulară, creată în baza unei familii, ținându-se cont de situația materială şi nivelul spiritual al acesteia, în scopul întreținerii parțiale şi educației copiilor orfani, rămaşi fără ocrotire părintească.

Cazier judiciar – fişă de evidență în care organele judiciare consemnează prezența sau lipsa condamnărilor penale ale unei persoane.

Centru de plasament temporar – instituție publică sau privată de asistență socială, ce primeşte pentru o anumită perioadă de timp copii aflați în dificultate în îngrijire de tip familial.

Comisie de atestare – organ creat prin decizia autorităților publice locale, care are împuternicirea de a certifica/atesta competențele profesionale ale asistenților sociali şi lucrătorilor sociali în regiune.

C**omisia pentru protecția copilului aflat în dificultate** – organ ce aprobă, monitorizează şi inspectează măsurile de protecție ce sunt aplicate copilului aflat în dificultate.

Consiliul Raional – autoritate reprezentativă şi deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul I, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local.

Contract – un acord formal, semnat între două sau mai multe părți, care specifică obligațiunile şi responsabilitățile părților.

Copil – orice fiinţă umană sub vârsta de 18 ani, exceptând cazurile în care legea aplicabilă copilului stabileşte limita majoratului sub această vârstă.

Copil în dificultate – copil fără capacitate de exercițiu, temporar sau definitiv lipsit de mediul familial, care necesită protecție şi ajutor specializat (lăsat fără îngrijire părintească, fără condiții minime pentru dezvoltare, cu acces limitat la educație, cu disabilitate, abuzat, în conflict cu legea etc.).

Discuție – metodă de predare/învățare prin care formatorul inițiază o interacțiune la nivel de comunicare cu participanții, dezbatere, schimb de păreri. Participanții, ghidați de formator, examinează o problemă sau o temă de interes comun, expun păreri vis-à-vis de aceasta în baza propriilor cunoştințe şi experiențe, caută şi găsesc soluții de rezolvare, elaborează idei noi.

Ecomapă – instrument de lucru, cu ajutorul căruia asistentul social redă în mod grafic rețeaua de sprijin a beneficiarului.

Evaluare complexă – analiza în profunzime a necesităților de dezvoltare ale copilului, capacității parentale de îngrijire a copilului şi factoriilor externi de mediu care contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului.

Evaluare inițială – analiza primară a situației copilului şi familiei, ce implică efectuarea unei vizite la domiciliu.

Familie – formă de comunitate umană alcătuită din cel puțin doi indivizi, uniți prin căsătorie şi / sau descendență, legați între ei prin relații biologice, economice, moral-afective, spirituale şi juridice, care au anumite drepturi şi obligații reciproce, legiferate sau nu, care desfăşoară o serie de activități, îndeplineşte o serie de funcții specifice atât în folosul său, cât şi al societății.

Familie de asistenți parentali profesionişti – toate persoanele care locuiesc în familia asistentului parental profesionist, în afară de copilul/copiii plasați în Serviciul de asistență parentală profesionistă.

Familie defavorizată – familie socialmente vulnerabilă, aflată în situația care împiedică funcționarea normală a acesteia din punct de vedere economic, educativ, social, etc.

Familie extinsă – rudele copilului până la gradul 4 de rudenie inclusiv.

Familie biologică – familia în care s-a născut copilul.

Familie substitutivă – persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, în condițiile legii, care asigură creşterea şi îngrijirea copilului.

Feedback – metodă folosită în instruire, ce se poate manifesta sub forma unor informații discutate în subgrupuri şi apoi împărtăşite întregului grup de participanți, sau un răspuns din partea auditoriului la mesajele/comentariile formatorului.

Flip-chart – stand cu foi de hârtie, cartoane sau foi de flip chart, care sunt prinse de asupra, folosit pentru prezentarea informațiilor sau ilustrațiilor.

Formator – o persoană sau mai multe, care sunt responsabile pentru oferirea informației, conducerea sau coordonarea lucrului unui grup.

Genogramă (arborele familiei) – instrument utilizat pentru înțelegerea dinamicii familiei, ce constă în descrierea relațiilor inter-generaționale în familie.

Joc de rol – metodă utilizată în instruire, ce constă într-o dramatizare informală menită să stimuleze participanții (profesioniştii) să trăiască o nouă experiență. De asemenea, se foloseşte ca metodă de „repetiție", exersare a diferitelor situații sau tehnici, înainte de a le utiliza cu beneficiarii în activitatea profesională.

Lucrător social – persoană cu sau fără instruire specială, dar care a frecventat cursurile de pregătire profesională şi care prestează persoanelor asistate servicii de necesitate primară.

Plan individualizat de îngrijire a copilului – totalitate de măsuri, acțiuni întreprinse în scopul satisfacerii necesităților copilului pentru buna sa dezvoltare.

Plasament în afara familiei – formă de îngrijire substitutivă pentru copil.

Plângere – orice cerere, reclamație, propunere, sesizare, adresată organelor de resort prin care se contestă un act administrativ, nesoluționarea în termenul stabilit de lege a unei cereri, la fel şi soluția propusă (în asistența socială, poate însemna o alegație la neglijare sau vătămare fizică, emoțională sau sexuală; o expresie a nemulțumirii cu privire la nivelul nesatisfăcător al calității serviciului prestat).

Potrivire (copiilor cu asistenții parentali profesionişti) – selectarea asistentului parental profesionist capabil să satisfacă necesitățile copilului propus pentru plasament prin corelarea necesităților copilului şi competențelor asistentului parental profesionist. Această activitate se efectuează în baza analizei rapoartelor de evaluare a copilului şi a familiei de asistență parentală profesionistă.

Raport – o relatare în formă scrisă care descrie în detalii un eveniment, situație sau altele de acest fel, de obicei, în rezultatul unei observații, cereri, etc., la care se anexează dovezi (de exemplu, raportul de evaluare complexă, raportul de revizuire, raportul solicitantului la postul de asistent parental profesionist, etc.).

Referință – informație oficială, oferită de către cineva (persoană fizică, organizație, instituție, etc.) cu privire la situația unei persoane sau familii. Referentul este persoana care furnizează informația.

Reintegrare – reunificarea copilului cu familia sa dintr-un plasament în afara ei, printr-un proces planificat de susținere a copilului, pe de o parte, şi a familiei, pe de altă parte, realizată de către Secția/Direcția asistență socială şi protecție a familiei.

Direcția/Secția asistența socială şi protecție a familiei – organ de stat cu responsabilități speciale din cadrul structurii administrației publice locale de nivelul II.

Supervizare în asistența socială:

- Metodă prin care o persoană ajută pe alta să-şi îmbunătățească performanța muncii.
- Modalitate principală prin care se stabileşte în permanență respectarea standardelor profesionale şi personale în domeniul asistenței sociale.
- Sistem de lucru care asigură o eficiență maximă în activitatea de asistență socială şi oferă asistenților sociali posibilitatea de a reflecta asupra muncii, de a-şi dezvolta aptitudinile şi de a primi ajutorul necesar în scopul unei bune desfăşurări a activității.
- Proces care are drept scop sprijinirea şi eficientizarea activității asistentului social, lucrătorului social şi asistentului parental profesionist şi care îndeplineşte trei funcții principale:
  - monitorizarea calității lucrului realizat de către angajat;
  - monitorizarea faptului că angajatul îşi face lucrul cum se cuvine, prin prisma unui proces de gândire şi învățare prin experiență;
  - sprijin pentru a permite angajatului să-şi continue lucrul, realizat prin consiliere şi explorare a experiențelor şi sentimentelor fundamentale;
  - dezvoltare/perfecționare pentru a permite angajatului să-şi îndeplinească lucrul mai calitativ prin asistență, ghidare sub formă de sfat, recomandare sau instrucțiuni, instruire în paralel cu serviciu sau prin învățare directă.

Supervizor – asistent social cu experiență sau manager, care este responsabil pentru organizarea şi supravegherea directă a lucrului asistenților sociali din echipă. Supervizorul are un rol hotărâtor în luarea deciziilor cu privire la cazurile aflate în examinare şi ajută asistenții sociali în situațiile dificile.

Şedință de încheiere a cazului – şedință oficială de ieşire a familiei din serviciu, stabilită în baza evaluării progreselor familiei şi a copilului.

Şedință de planificare a îngrijirii – şedință la care participă familia, copilul, precum şi toți specialiştii implicați în soluționarea cazului, în scopul întocmirii planului individualizat de îngrijire a copilului.

Şedință de revizuire – şedință de monitorizare şi evaluare a progreselor familiei şi copilului, în scopul îmbunătățirii planului individualizat de îngrijire a copilului.

Şedință informativă – şedință organizată pentru a prezenta informație despre un subiect sau un serviciu anume, de exemplu, asistența parentală profesionistă.

Referințe bibliografice

Adams, R., Dominelli, L.and Payne, M. (2002b) *Social Work Themes, Issues and Critical Debates,* 2nd edn. Basingstoke: Palgrave.

Axelrod, A., Holty, J. (2003) *201 Metode de soluționare a situațiilor de comunicare dificilă.* Chişinău: Proeditorial

Bilson and Harwin (2003) *"Changing Minds, Policies and Lives" Improving protection of children in Eastern Europe & Central Asia. Gatekeeping services for vulnerable children and families*. UNICEF Innocenti Research Centre.

Bowlby, J. (1979) *The Making and Breaking of Affectional Bonds*. London: Tavistock

Bowlby, J (1980) *Attachment and Loss, Vol. III: Loss, Sadness, and Depression.* London: Hogarth.

Bowlby, J (1988) *A secure Base: Clinical Applications of Attachment Theory.* London: Routledge.

Bryce Taylor Associates (1985) *Consultation Paper. EXPERIENTAL LEARNING: a Framework for Group Skills*.

Bruce, A. (2003), *Cum să gândim strategic. (Totul despre management)*, Buc: Enciclopedia RAO

Clegg, B., Birch, P. (2003) *Arta de a-i conduce pe ceilalți. Curs rapid.* (Hexagon), Iaşi: Polirom

Clegg, B. (2003) *Dezvoltarea personală. Curs rapid.* (Hexagon), Iaşi: Polirom

Culic, I. (2004) *Metode avansate în cercetare socială.* Iaşi: Polirom

Dafinoiu, I. (2004) Psihoterapii scurte. *Strategii, metode, tehnici*. Iaşi: Polirom

Dilion, M., Grigoras, S. (2003) *Asistența Parentală Profesionistă, ghid de aplicare practică.* Chişinău.

Davis, M. ed) (2000) *The Blackwell Companian to Social Work,* 2nd edn. Oxford: Blackwell.

Department of Health (2000a) *Framework for the Assessment of Children in Needs and their Families*. London: Department of Health.

Department of Health (2002) *Requirements for Social Work Training.* London: HMSO

Doel and Marsh (2005) *The Task-Centred Book.* London: Routledge/Community Care

Epstein, L (1995) *Brief Task-Centred Social Work*, in Edwards (ed.) *Encyclopedia of Social Work,* 19th edition Vol 1. pp 313-23. Washington: National Association of Social Workers.

Epstein, L and Brown, L.B. (2002) *Brief Treatment and a New Look at the Task-Centred Approach.* London: Allyn and Bacon

Ford and Postle (2000). *Task-Centred practice and care management,* in Stepney and Ford (eds) *Social Work Models, Methods and Theories.* Lyme Regis: Russell House.

Francois de Singly, Blanchet, A. (1998) *Ancheta şi metodele ei: chestionarul, interviul de producere a datelor*. (Sociologie), Iaşi: Polirom

Gamov, I., Gamanjii, A. (2004) *Managmentul personalului.* Chişinău: Evrica

Ghergut, A. (2003) *Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică şi socială. Ghid practic.* (Asistența socială), Iaşi: Polirom

Grigoraş, S. (2004) *Probleme ale protecției sociale a copilului şi familiei în dificultate. (În baza investigațiilor sociologice efectuate în municipiul Chişinău),* Chişinău

Heller, R. (2003) *Cum să motivăm echipa. (Totul despre management),* Buc: Enciclopedia RAO

Menard, J-D. (2002) *Cum să ne administrăm timpul*. (Hexagon), Iaşi: Polirom

Missoum, G. (2003) *Am reuşit! Strategii. Tehnici. Metode*. (Hexagon), Iaşi: Polirom

Mucchielli, A. (2002) *Arta de a influența. Analiza tehnicilor de manipulare*. (Psihologie), Iaşi: Polirom

Mucchielii A. (2005) *Arta de a comunica. Metode, forme şi psihologia situațiilor de comunicare.* Iaşi: Polirom

Neamțu, G. (2003) *Tratat de asistența socială. (Asistența socială),* Iaşi: Polirom

Neamțu, G. (2005) *Asistența socială. Studii şi aplicații.* Iaşi: Polirom

Parad, H. J. (1965) *Crisis Intervention: Selected Readings*. New York: Family Service Association of America

Prodan, A. (1999) *Managementul de succes. Motivație şi comportament*. (Ştiințe economice), Iaşi: Polirom

Prutianu,S. (2004) *Antrenamentul abilităților de comunicare.* (Hexagon), Iaşi: Polirom

Rotariu, T. (2001) *Ancheta sociologică şi sondajul de opinie. Teorie şi practică*. (Sociologie), Ilut P., Iaşi: Polirom

Simon, A. (2004) *Consiliere parentală.* Iaşi: Polirom

Scott, W.R. (2004) *Instituții şi organizații*. Iaşi: Polirom

Susser, M (1968) *Community Psychiatry: Epidemiologic and Social Themes.* New York: Random House

Trevithick, P (2005) *Social Work Skills a practice handbook.* Open University Press

TOPPS UK (2002) *The National Occupational Standards for Social Work*.

United Nations Convention on the Rights of the Child

Vlasceanu, M. (2003) *Organizații şi comportament organizațional.* (Psihologie), Iaşi: Polirom